

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De sancto Spiridione & eius mode stia & tranquillitate. Cap. XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

vtilitatem eorum, qui sunt in ecclesiis libertate donati, cōstitutę sunt. Nam cum partim præ exquisita quadam legum obseruatione, partim præ possessoribus, qui inuiti eos dimiserunt, permagna esset difficultas in maiore libertate acquirenda, quam Romani, ciuitate donari appellant, tres tulit leges, quibus dicreuit, ut omnes qui in ecclesijs essent testimonio Sacerdotū libertate donati, in remp. Romanam ascriberentur. Huius pij instituti satis clara etiam hac nostra ætate extant indicia: quippe consuetudo adhuc tenetur, ut leges de eo sancitæ, in principio tabularum de manumissionibus scribantur. Atque hæ sunt leges à Constantino promulgatæ: qui quidem omnē curam & cogitationem ad Christianam religionem ornandam contulit.

*De eximis qui adhuc in vita mane-
bant confessoribus.*

CAP. X.

ERAT PORRÒ HÆC RELIGIO' TUM SUA IPSIUS VI, TUM PROPTER virtutem eorum, qui id temporis eam excolebant, satis gloria. Nam cum alij multi boni Christiani tūc quidem vixere, tum quām plurimi confessores, persecutionis tempestatibus iam nuper sedatis, fuere superstites, ecclesiisque permultum ornamenti attulere: Vt Osius episcopus Cordubæ: vt Amphio Epiphaniæ, vrbis Ciliciæ episcopus: vt Maximus, qui post Macarium, Hierosolomitanam rexit ecclesiam: vt Paphnutius Aegyptius: per quem fertur Deum quām plurima edidisse miracula, profligasse dæmones, eiisque variorum morborum sanandorum facultatem dedisse. Iste Paphnutius, & Maximus ille, de quo dixi modò, erant ex illorum confessorum numero, quos tyranus Maximinus ad metalla, cum oculos eorum dextros effodisset, sinistrorumque pedum flexus eneruerat, condemnauit.

*De sancto Spiridione & eius mode
stia & tranquillitate.*

CAP. XI.

B 4

Eisdem

S O Z O M E N I H I S T O R.

EI Sdem temporibus vixisse accepimus Spyridionem quoq; Trimythuntis oppidi Cypri, episcopum. Ad cuius virtutem prædicandam ipsam famam etiamnum de eo percrebescerent arbitror satis habere virium. Miraculorum vero diuina ope ab eo editorum licet quam plurima, ut simile veri est, norint indigenæ, ipse tamen solum ea, quæ ad nos sermone hominū perlata sunt, percensebo. Erat ille vir sanè agrestis: qui tametsi vxorem habebat & liberos, non tamen propterea res diuinas negligentius obiit. Ferunt quidem viros quosdam maleficos ad ouile eius de nocte venisse: atque oues furari aggressos, de repente vinculis constrictos teneri, cum nemo omnino eos colligauerat. Ut autem dies illuxit, venisse eò Spyridionem, illos vindictos offendisse, soluisse vinculis, quæ certè oculis cerni non poterant. Increpasse, quod cum rogando potuissent récupitam assequi, clam tamen surripere maluissent, & noctu sibi ipsis tantum molestiarum facessere. Attamen eorum misertum, & ut se ad melius vitæ genus transferrent, horratum dixisse: Abite, huncque arietem accipite. Nam cum totam noctem vigilando, vos afflictaueritis, non est sanè consentaneum, ut de vestris suscepitis laboribus conquerentes, à meo ouili discedatis. Atque ut istud meritò planè mirandum est, sic illud quoque non minus. Huius filiæ virginis, cui nomen erat Irene, unus ex familiaribus Spyridionis depositum seruandum dedit. Illa cum accepterat, domi defodit in terram, quod accuratius custodiretur. Cumque forte fortuna filia sine villa mentione deposita facta cuiq; mortem oppetiuerisset, venit homo ille depositum repetiturus. Spiridion autem, quamuis quid diceret, prorsus ignoraret, ædes tamen perscrutatur. Ac cum inuenire depositum non posset, homo lugere grauiter, capillum lacerare, & velut iam iam moritus præ se ferre cœpit. Spyridion vero ad misericordiam inductus, venit ad sepulchrum filiæ, eamque nomine compellat. A qua sibi respondentे percunctatur de deposito. De quo certior factus, reuertitur domum, & inuentum in loco, quem filia ei significauerat, homini reddit. Verum cum in hunc sermonem sim delapsus, non erit alienum illud quoque adiungere. Confueuerat iste Spyridion fructus,

qui

qui ei suppetebant, partim pauperibus distribuere, partim
 aliis, qui cupiebant, gratis mutuò dare, ita tamen ut ipse
 sua manu neque traderet, neque reciperet, sed monstrata
 illis accendentibus cella penaria, faceret potestatem tantum
 secum auferendi, quantum ipsis opus esset. Quidam igitur
 hoc modo fruges à Spyridione mutuatus, venit, ut eas
 redderet. Qui nactus potestatem, ut moris erat, fruges
 mutuò acceptas in cellam penariam reducendi, ad fraudē
 faciendam se conuertit: atque ratus clam fore, debitas fru-
 ges non reddidit, sed fraudauit Spyridionem earum red-
 ditione, & perinde quasi reddidisset, abiit. Verūm istud
 eius facinus non ita diu latuit. Nam aliquantò post, cum
 opus haberet fruges rursus mutuari, & Spyridion eum ad
 cellam penariam misisset, facta potestate, ut sibi, quantum
 vellet, metiretur, cella vacua reperta, Spyridioni rem in-
 dicauit. Cui Spyridion, permirum sanè est, inquit, mi-
 homo, qui possit fieri, ut tibi soli cella res non suppeditet
 necessarias. Quare tecum cogita, nunquid alias mu-
 tuatus sis, quæ nondum reddideris. Nam si istud non ob-
 stetisset, certum est te voti fuisse compotem. Ceterū ito
 rursus eò, confidens te fruges inuenturum. Qui ad hunc
 modum manifestò deprehensus, culpam indicauit. Porro
 operæ pretiū fuerit huius diuini viri grauitatem & accura-
 tum in ecclesiastica administratione studium, cum admirati-
 one consyderare. Dicitur enim episcopos Cypri, neque
 id adeo multò pòst, quadam causa necessaria adductos, in
 vnum conuenisse, adfuisseq; vnà cum illis in concilio Spy-
 ridionem, & Thriphyllum Ledrensem episcopum, virū
 sanè disertum, qui diu admodum, quò legum cognitio-
 nem exquisitè perdisceret, Beryti commoratus fuerat. Iste
 Triphyllius, conuentu celebrato, rogatus, ut apud po-
 pulum concionaretur, cum necessum haberet, illud dictū
 seruatoris in medium adducere, Tolle grabatum & am-
 bula, mutato vocabulo, pro grabato scimpodem, id est,
 lectum humilem dixit. Quod quidem Spyridion iniquo
 animo ferens, tu ne inquit, melior es illo, qui dixit, grab-
 atum, quod eius verbis uti pudeat? Quod cum dixisset,
 exiliit è fede sacerdotali, populo inspectante, atque hoc
 modo Thriphyllum eloquentia se arroganter efferentem

B 5 ad

S O Z O M E N I H I S T O R.

ad modestiam erudiuit. Nam satis in se habuit authoritatis ad pudorem alteri incutiendum, quippe cum & veneratione dignus esset, & rerum admirabiliter gestarū gloria maxime nobilitatus: quinetiam cum eum & ætate anteiret, & dignitate sacerdotii. Præterea quām humanitus & benigne hospites excipere soleat, hinc cognoscere poterimus. Cum iam instaret Quadragesima, ex itinere quidam forte ad eum venit illis ipsis diebus in quibus vna cū suis ieiunia peragere confuerat, & ad statutū diem cibum degustare, cum diebus interpositis sine cibo omnino remansisset. Cumq; Spyridion videret hospitem valde de via fessum, age, inquit, o filia, primum viri huius pedes laua, deinde cibum ei appone. Vbi verò respondit virgo, neque panem in edibus esse, neque polentam (superuacanea nanque fuisset istarum rerum apparatio propter ieiunium) Spyridion cùm precibus deum inuocasset, veniamque petuisset, dedit mandatum filiae, vt carnes suillas, quas forte in ædibus habebat sale conditas, coquere. Quibus coctis, hospitem facit secum accubere, deque carnibus appositis comedere cœpit: hortatur hospitem, vt ipsum imitetur. Qui cum illud facere recusaret, diceretq; se Christianū esse, hāc ob causam, inquit, Spyridion, minus recusare deberes. Nā omnia mundā mundis sacræ literæ pronunciant. Atque de Spyridione hāc quidem hactenus.

*De monachorum viuendi ratione, unde cœperint,
atq; quos duces habuerint.*

C A P. XII

Per id temporis qui monasticum vitæ genus excolebat, cum ecclesiam maxime omnium illustrare, tum religionem Christianā suis piis viuendi institutis magnopere dilatare visi sunt. Nā talis & tam sapiēs vitæ ratio ad homines à deo tanquam res planè utilissima delata multiplicem scientiarum cognitionem & argutam disserēdi subtilitatē, veluti rem superuacanam, & otium, quod in præstantioribus studiis ponendum est, sibi surripientem, & ad vitam reæ instituēdam nihil afferentē adiumenti, penitus contēnit: solaq; hęc naturali quodam & minimè curioso prudentiæ gene-